

3/23

Sandviken menighet: Fellesskap i troen - rom for livet

helig

OG HVERDAG

I SANDVIKEN
MENIGHET

En strime av håp

side 2-3

Jul i Sandvikskirken

side 4-6

Vikarens gode høst

side 8-9

En strime av håp

Dypt i mennesket ligger håpet. Selv om vi ikke alltid greier å se det, ligger kraften likevel dypt i oss; den som gjør at vi prøver å reise oss, gå et steg videre, løfte hodet.

TEKST: Biskop Ragnhild Jepsen

Mange steder i verden møter en denne julen med fravær av håp. I land som er berørt av krig og ufred, i områdene som er truet av miljøkatastrofer og hvor de som bor der er usikre på om det er en framtid der. Vi vet at det er mange mennesker som møter julehøytiden med frykt og sorg, snarere enn med glede og håp.

Og likevel - foran julen bærer mange av oss på et håp midt i det håpløse. Vi håper at julen blir god. Vi har tanker om hvordan julefeiringen skal bli, og med ambisjoner om alt som skulle gjøres, alt som skulle bakes, alt som skulle ordnes av stort og lite. Så kom vi kanskje ikke helt i mål, og vi kjenner oss slitne. Ønsket om det perfekte ble ikke oppfylt dette året heller.

Men er det noe den første julen lærte oss, så var det at den ikke var perfekt, i alle fall ikke etter vår målestokk: Et barn, født i en kald stall av en ung, ugift mor, med dyr og ustelte gjetere som de første gjestene. Nei, det kan vel på ingen måte sies å ha vært perfekt.

Julen favner om både det dypt menneskelige og det guddommelige. Den avdøde artisten og låtskriveren Hans-Erik Dyvik Husby sa det en gang slik: Det er en menneskelig ting å falle. Men det er en guddommelig ting å reise seg igjen. Det nyfødte barnet i krybben kom som en vi

Sandviken menighet er på Facebook

Søk oss opp og bli en «liker». Skriv «Sandviken menighet» i søkefeltet og få forsk informasjon fra din menighet!
www.facebook.com/SandvikenMenighet

Julen favner om både det dypt menneskelige og det guddommelige.

kunne kjenne oss lik med, samtidig som han kom med oppreisning og forvandling.

De to som nå sitter med barnet mellom hendene, Maria og Josef, som opplever dette underfulle og store de knapt kan forstå, - de sitter med håpet i fanget. For uansett hvor merkelig og usikkert alt må ha vært for dem, med et barn som englene på himmelen sier er Guds sønn og med stjernetydende vismenn som sier at denne gutten er en konge; Maria og Josef har håp for det nyfødte barnet!

Og selv om det meste i stallen og krybba i Betlehem er ulikt alt annet vi kan tenke oss; I dette er de lik oss. For uansett hvor vanskelige forholdene er når et barn blir født, om det er usikkerhet, krig, sult, ufred eller vold; og uansett hvor lite vi vet om hva framtida bringer og hvor mye frykt vi har for dagene som skal komme: Med et nyfødt barn kommer håp - om det så bare er en liten strime. Og slik kommer Gud til oss. Som en strime av håp. Med lys i det aller mørkeste.

Julen er høytiden der vi feirer at håpet ble gitt til verden. Og at i den første julen fikk jorden del i budskapet som har kraft i seg til å sette fanger fri, løse bånd og bringe menneske sammen. Gud deler våre kår. Jesus er sammen med oss i det vi alle har til felles: Å være barn. Å være mennesker. Å være avhengige av andre. Å sørge, å kjenne glede. Å bære på et håp.

I stallens kulde og mørke springer håpet frem.

Det sårbare barnet i krybben viste seg sterkere enn all jordisk makt. Den første julen var et vendepunkt i menneskets historie. Julen er den meste løfterike av alle høytider. Lyset og håpet er kommet til jorden.

Derfor er det en guddommelig ting å reise seg igjen. ●

Det nye menighetsrådet

Det var kirkevalg 10. og 11. september. Den norske kirkes medlemmer, født i 2008 eller før, hadde stemmerett i valget.

TEKST OG FOTO: Redaksjonen

Takk til alle som stilte til valg, som bidro til å gjennomføre valget og til alle som avga sin stemme. Med dette kunngjør Sandviken sokn i Den norske kirke at menighetsrådet de følgende fire årene består av:

1. Jostein Aarvik
2. Joar Grindheim
3. Aasfrid Tysvær
4. Barbro Sofie Lie
5. Dag Stray Breistein
6. Grethe-Helen Sverinsen Aaberg
7. Torgeir Paulsen (varamedlem)

Se alle valgresultater: kirkevalget.no

Jostein Aarvik

Joar Grindheim

Aasfrid Tysvær

Barbro Sofie Lie

Dag Stray
Breistein

Grethe-Helen
Sverinsen Aaberg

Torgeir Paulsen

Førstesiden: Utsnitt av ikon fra Fødselskirken i Betlehem. Den opprinnelige kirken her ble bygget på 300-tallet av keiser Konstantin over grotten som etter tradisjonen er utpekt som Jesu fødested. Dagens basilika ble oppført vel to hundre år senere av den bysantinske keiseren Justinian. Fødselskirken anses som en av verdens eldste kirker som fremdeles er i bruk. FOTO: DAN LUNDBERG/CC BY-SA 2.0

Deler du din e-post-adresse med oss?

Det er dyrt å annonsere i aviser, og i vår tid kommer mye informasjon digitalt. Da er det viktig å ha tilgang til kanaler som kirken.no/sandviken og facebook.com/sandvikenmenighet. I tillegg kommer menighetsbladet ut 3-4 ganger i året og er en viktig kanal til alle i soknet. Men av og til dukker det opp nye ting som arrangeres på kort varsel eller avlysninger vi gjerne vil varsle om. Hvis du vil ha oppdatert informasjon så del din e-postadresse og/eller telefonnummer til SMS. Er du interessert, så send en e-post til oss allerede i dag: sandviken.menighet.bergen@kirken.no

Advent, jul og konserter i Sandviken

Sandviken Kantori bidrar på flere arrangementer og konserter også denne julen.

Søndag 3. desember kl 17.00

Lysmesse i Sandvikskirken med tenning av juletujaen. Musikere fra Krohnengen skolekorps spiller julesanger under tenningen.

Søndag 10. desember

Bergen Brass' julekonsert.

Tirsdag 12. desember kl 18.30

Julekonsert med **Volve Vokal** (bildet), **Kirkevoll Skolekor** og **Audhilds Spelemannslag**. Billetter: Kr. 200 for voksne, kr. 150 for studenter, honnør og barn.

FOTO: VOLVE VOKAL

Onsdag 13. desember kl 07.30

Luciakonsert med Sandviken barnegospel.

Lucia-feiringen i Sandvikskirken:

For andre gang inviterer Sandviken barnegospel til Lucia-feiring i Sandvikskirken. Lucia-dagen er på fast dato 13. desember. I år på en onsdag, og denne morgenen (kl. 07.30) tror vi barn og voksne får en fin stund i kirken før det lysner av dag! Barn i hvite kapper og med tente lys kommer syngende inn i den mørklagte kirken mens de synger

Kort oppsummert:

Søndag 3. desember kl 17.00:	Lysmesse
Søndag 10. desember:	Bergen Brass' julekonsert
Tirsdag 12. desember kl 18.30:	Julekonsert
Onsdag 13. desember kl 07.30:	Luciakonsert
Onsdag 13. desember kl 18.30:	Julekonsert med Krohnengen skolekorps
Fredag 15. desember kl. 19.00:	Sandviken Ungdomskorps julekonsert
Søndag 17. desember kl. 11.00:	«A Service of Lessons and Carols»
Mandag 18. desember kl 18 og 19:	Konsert med Bergen kulturskole
Onsdag 20. desember kl 18.00:	Hele menigheten synger julen inn
Søndag 24. desember kl 15.00:	Julaftengudstjeneste
Mandag 5. februar kl 17, 18 og 19:	Konsert med Bergen kulturskole.

Sandviken barnegospel.

finnes hennes relikvier, og melodien til Lucia-sangen er en napolitansk vise fra bydelen som er oppkalt etter kirken.

Mange legender er knyttet til den hellige Lucia, men vi kan trygt markere hennes dag og minnes hennes mot til å stå opp for sin kristne tro. Det lyset hun bar i seg, lyser fra hennes vitnesbyrd, og lyser også for oss på vår ferd gjennom livet.

Onsdag 13. desember kl 18.30

Julekonsert med KSM. Tradisjonen tro spiller **Krohnengen Skoles Musikkorps** julen inn i Sandvikskirken også i år. Vi får høre kjente julesanger fra Norge og resten av verden, og både solister og ensembler fra korpset vil skape den rette julestemningen. Gratis éntre, mulighet for å vippse noen kroner til korpset etter eget ønske.

Svart senker natt seg i stall og stue. Solen har gått sin vei, skygene truer. Inn i vårt mørke hus – stiger med tente lys, Sancta Lucia, Sancta Lucia». Et vakkert syn! Koret synger sine sanger og det blir servert tradisjonelle, gule lussekatter før vi går ut i dagen.

Navnet Lucia betyr lys. Merkedagen går tilbake til en ung, kristen kvinne fra Syracus i Italia som ble martyr under de store kristendomsforfølgelsene under keiser Diokletian på begynnelsen av 300-tallet. I kirken Santa Lucia a Mare i Napoli

Krohnengen skolekorps.

FOTO: KROHNENGEN SKOLEKORPS

FOTO: SANDVIKENS
UNGDOMSKORPS

Juletefest med Sandviken barnegospel

Torsdag 4. januar kl 1700:

Sandviken barnegospel pleier å ha «sin egen» juletefest, men 4. januar kl 17.00 inviteres «hele menigheten» til juletefest i menighetshuset.

Med samling tidlig ettermiddag serveres det noe varmt. Det blir pølser i brød i tillegg til julebakst. Folk oppfordres til å ta med og dele av sine julerester; julemat eller julekaker! Så blir det gang rundt et pyntet juletre med kjente og kjære julesanger.

Velkommen til juletefest, barn, unge og voksne - som én «storfamilie»!

Fredag 15. desember kl 19.00

Sandvikens Ungdomskorps' julekonsert. Like mye tradisjon tro inviterer også Sandvikens Ungdomskorps (over) til julekonsert i Sandvikskirken, i år fredag, 15. desember kl. 19.00. Også denne gangen har vi med oss Sandviken Barnegospel. Vi spiller et spennende og variert juleprogram som garantert vil sette deg i julestemning!

Søndag 17. desember kl 11.00

«A Service of Lessons and Carols»
En stemningsfull julegudstjeneste etter anglikansk tradisjon, med korsanger, tekstlesninger og julesalmer.

LESSONS
and
CAROLS

Medvirkende: Sandviken kantori og prest Anna Bæckström Hovda.

Mandag 18. desember kl 18.00 og 19.00

Velkommen til konsert med Bergen kulturskole. På programmet står musikk for piano og orgel alt fremført av elever fra kulturskolen. Pedagogene Ines Maidre-Aarvik bidrar med akkompagnement og samspill. Gratis inngang.

Onsdag 20. desember kl 18.00

Hele menigheten synger julen inn med Sandviken barnegospel og Sandviken kantori. Variert program og allsang. Gratis adgang. Kollekt ved utgangen.

Mandag 5. februar kl 17.00, 18.00 og 19.00

Musikk for bratsj, piano og orgel, fremført av kulturskoleelever. Pedagogene Ines Maidre-Aarvik og Eugenio Meneghel bidrar med akkompagnement og samspill. Gratis inngang.

Under: Bergen kulturskole har to konserter i Sandvikskirken i vinter.

FOTO: BERGEN KULTURSKOLET

Prolog til julemøtet i domkantor Lars Heggens' damekor i Domkirken 1966:

Det folk som sitter i mørket, skal få se et stort lys

JESAJA KAP. 60

Adventslýsene skinner i mørket, sender sitt lys over natten. Himmelen blå fløyel er full av stjerner, funkende stjerner - et skinnende teppe av gull.

TEKST: Hjördis Kathinka Bargård

som er Kristus Herren i Davids stad. Og dette skal I ha til tegn, I skal finne et barn, svøpt, liggende i en krybbe.

Og straks var det hos engelen en himmelsk hærske som lovet Gud og sa: *Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden, i mennesker Guds velbehag.*

få se herligheten og ta imot nåden og sannheten i Jesus Kristus.

Tar vi imot denne gaven, den kosteligste av alle eller er vi for sterkt forankret i materielle ting. All jordisk visdom blekner og kan ikke hjelpe i en verden i smerte som lengter etter fred. Verden i dag er tom for budskap - derfor ser det slik ut som det gjør. De menneskelige budskap har lydt oss gjennom tidene - deres levetid var kort, de var illusjoner som brast. Men det himmelske budskap forkynner glede og kjærlighet også i dag. Godta den sannhet at himmelens rike hører de små til. Bare som et barn i tillit og tro kan vi synge glad i kor: Han er Frelser min.

La ikke øyeblikket oppta interessen - heller ikke jordens larm overdøve lengselen, men tillitsfullt lytte til julens glade budskap og skue i glad forventning mot det evige.

Er vi våkne til å ta imot gaven Gud vil gi oss: Den gaven som gir livet innhold og mening. Som det opp fra jordens frost og tele spirer nytt liv - kan det i menneskets kalde hjerte skje forandring - for selv å gi og gi med glede. ●

Hjördis Kathinka Bargård, skrev denne prologen i 1966 til julemøtet i domkantor Lars Heggens damekor i Domkirken. Hun var med fra begynnelsen i 1942 til koret ble lagt ned 30 år seinere. Hjördis, som gikk bort for åtte år siden, var aktiv i Sandviken menighet meste-part av sitt voksne liv.

Deilig er natten og deilig er nattens dyrebare gave. Julens glade budskap bryter mørket - lengselen er oppfylt - og vår nød blir til frelse. Hans lys skinner over dagene som skal komme, rettferdighetens klare sol. Julen er oppfyllelsen - Gud kommer til oss, møter oss der hvor vi er.

Hyrdene ser og hører. En Herrens engel sto foran dem og Herrens herlighet lyste om dem, og de ble meget forferdet. Og engelen sa til de: *Forferdes ikke. For se, jeg forkynner eder en stor glede som skal vederfares alt folket. Eder er i dag en Frelser født,*

Hyrdene gikk og fant Maria og Josef og barnet i krybben. De er ikke lenger i en gudsførlatt verden, men midt i Guds verden kneler de for Messias, Frelseren. Profetiene i det gamle Testamentet har skjedd. Løftene var gått i oppfyllelse. Ordet ble kjød og tok bolig iblant oss.

Hyrdene trodde og tilba. I glede fortalte de hva som var hendt. Om barnet i krybben og englenes sang: Eder er i dag en Frelser født - julens skjønne beretning er også en forjettelse om det som alltid skjer. Som hyrdene på marken kan vi også

Høsten i Sandviken

Jeg vil med stor glede huske høsten 2023. Det var høsten jeg fikk vikariere som prest i Sandvikskirken, og med det få være en del av menigheten som dekker den nordligste delen av Bergen sentrum.

TEKST: Bernt Forstrønen

Høsten har vært lærerik og gitt meg mange gode minner. En viktig oppgave har vært å få være samtaleprest på Ladegården sykehjem. Det er en flott tjeneste blant mange fine beboere, ansatte og pårørende. For et privilegium det har vært å få dele tanker, minner og liv. Månedlige gudstjenester på Ladegården har jeg også fått ha – de er godt bevart i mitt hjerte.

Høsten har gitt meg møte med en liten og drivende dyktig stab. De elsker menigheten og livet i og rundt Sandvikskirken, og de gjør alt de kan for fellesskapet. Onsdagens stabsmøter med alle sine små og store oppgaver har blitt kronet med herlige vafler på eldretreffene. Pluss mange gode smil og klemmer, kaffe og latter. En onsdag var det til og med färikål som Regy hadde stelt i

VIKARENE: Bernt Forstrønen, her med Sandviken barnegospel (over) har vært vikarierende sokneprest i Sandvikskirken denne høsten. Han har delt vikaroppgavene med prest i Johanneskirken, Anna Bækström Hovda (til høyre).

NY OPPLEVELSE:
Lulesamisk bryllup
og barnedåp i
Sandvikskirken.
FOTO: ISAC SKJEVIK
KVELLO

stand. *Makalaust* er et godt ord for måltidet som ble avsluttet med multekrem.

Gudstjenestefellesskapet i Sandvikskirken har vært spennende å få ta del i. For å komme som ny inn i et fellesskap er alltid spennende. Finner en sin plass? Er det plass til meg? Passer jeg inn? Det har vært veldig fint å møte fellesskapet. Fint

å møte dem som lenge har funnet sin «faste» plass og like fint å møte dem som ikke nytter en fast plass. Det må sies at det er mye liturgi i Sandvikskirken og der har det lugget litt for meg, men det har menigheten smilt vennlig av. Raushet er viktig. Glad er jeg også for at min gode kollega Anna har opplevd seg velkommen i fellesskapet. Vi deler gode minner fra Sandvikskirken.

En minnerik helg må nevnes til sist: Helgen med to vielser og fem dåp. En lørdag fylt med langt over 100 lulesamer klar for bryllup og barnedåp. Samisk sang er vakkert. Så vielse nummer to da menighetens kjære kirketjener (og mye mer) Katarina fikk sin Kenneth. Kirken var fylt av musikk - og utgangsmarsjen til Indiana Jones-musikk ble helt herlig. Søndagens fire dåpsbarn og gleden som var i kirken den dagen sitter fortsatt i meg. En herlig helg, fylt av liv.

En liten tanke til slutt om å få være leire i Guds hånd:

Profeten Jeremia ble av Gud en gang sendt for å se på en pottemaker som arbeidet med leire på sin dreieskive. Jeremia fikk se hvordan

leiren møysommelig ble arbeidet med for å finne sin form som en vakker krukke. Det skal mye «elting» til for å forme noe av leire - opp og ned, runde på runde – om igjen og om igjen. Jeremia lærte gjennom dette at slik pottemakeren arbeidet med leiren slik arbeider også Herren Gud kjærlig med sitt folk.

Det vidunderlige er at dette ikke er et arbeid Gud sluttet med en gang i tiden. Den gang da. Nei, han gjør det like mye i dag. Blant oss. Han elter og dreier på med sin kjærlige hånd - og ved det former den enkelte av oss og oss som fellesskap.

Vi er ikke ferdig formet. Hans kjærlige hender former stadig for at vi stadig mer kan ta imot og leve i Den levende Guds kjærlighetsfellesskap. Min lengsel for Sandviken menighet har derfor blitt dette. Måtte dere få være som myk leire i Herrens hender. Han som vil fortsette å forme deg og fellesskapet slik han ser best. ●

Takk for fin høst.
Guds fred til dere alle!

«Barnet fant frem en fyrstikk, og ved hjelp av håpets flamme tente hun de andre lysene igjen»

FOTO: MAX BECK/ UNSPLASH

Legenden om de fire adventslysene

Fire lys brant på adventskransen. Det var helt stille, så stille at man kunne høre lysene snakke til hverandre.

*

Det første lyset sukket og sa: *Mitt navn er fred. Jeg skinner så klart, men menneskene vil ikke ha fred, de vil ikke ha meg.*

Lyset ble mindre og mindre ... Til slutt sluknet det helt.

**

Det andre lyset sa: *Mitt navn er tro. Men jeg er blitt overflødig. Menneskene vil ikke vite av Gud lenger. Det er meningsløst at jeg brenner.*

Så sluknet det andre lyset.

***

Bedrøvet og med lav stemme sa **det tredje lyset**: *Mitt navn er kjærlighet. Jeg eier ikke lenger kraften til å brenne. Menneskene overser meg. De ser bare seg selv og ikke andre rundt seg, som de skulle elske. Så også det tredje lyset sluknet.*

Et barn kom inn i rommet, så på lysene og sa med øynene fulle av tårer: *Dere skal da lyse og ikke slukne.*

****

Da hørtes plutselig stemmen til **det fjerde lyset**:

Vær ikke redd! Mitt navn er håp og så lenge jeg brenner, kan vi tenne de andre lysene.

Barnet fant frem en fyrstikk, og ved hjelp av håpets flamme tente hun de andre lysene igjen.

Faste aktiviteter for store og små

■ Babysang

Hver tirsdag kl. 12.00 - 13.30 (utenom skoleferier), for tiden i menighetshuset. Sandviken baby-sang har en egen gruppe på Facebook. Der vil det bli lagt ut jevnlig informasjon. Sangstund og lunsj. *Kontakt: Birgit Paulsen – bp569@kirken.no*

■ Fredagsklubben

Samlinger for barn fra 4. - 7. trinn, en fredag i måneden kl. 17.30 - 19.

■ Fredagskafé

Et inkluderende tilbud for ungdom fra 12 – 15 år i menighetshuset noen fredagskvelder i halvåret.

■ Sandviken barnegospel

For barn fra 5 år og oppover, hver torsdag (utenom skoleferier) kl. 18.00-19.00 i Sandvikskirken *Kontakt: Birgit Paulsen – bp569@kirken.no*

■ Familiemiddag og småbarnstrall

Samlinger for foreldre med barn fra ett år og oppover, en tirsdag i måneden kl. 16.30-18.00. Kunngjøres på menighetens facebookside.

■ Åpen kirke

Hver fredag kl. 08.00 -11.00 unnatt ved arrangementer.

■ Sandviken kantori

Øver hver torsdag (utenom skoleferier) kl. 19.30-21.30 i Sandvikskirken. *Kontakt: Andreas Pettersen – ap855@kirken.no*

■ Tidebønn

Hver tirsdag (utenom skoleferier) kl. 18.30-19.00 i kirken, med mulighet for å bli igjen et kvarter ekstra for bønn og stillhet. Vi ber for menigheten, lokalmiljøet og for medmennesker.

■ Menighetskafé

hver onsdag kl. 12.00 -14.00 i menighetshuset. Velkommen innom til sosialt samvær, kaffe og vafler!

■ Bibelgrupper

Der er flere bibelgrupper i menigheten, blant dem er også en ren mannsgruppe. Det legges til rette

for deltakelse i bibelgruppe for alle som vil være med. Interesserte kan ta kontakt med menighetskontoret.

■ Sandvikens misjonsforening for NMS.

Mandager (en gang pr måned) kl. 12.00 i Kirkegaten 6, leilighet 71. 22.1, 19.2, 18.3, 15.4, 13.5 og 10.6. Nye medlemmer er velkomne! *Kontakt: Ingrid Kløvning – 932 81 608*

■ Om kirkens trosopplæring:

Kirkens trosopplæring skjer på mandat fra foreldre/foresatte og faddere som har ønsket dåp. Sandviken menighet har sin egen lokale trosopplæringsplan. Planen har som formål å bidra til en systematisk og sammenhengende opplæring.

For oppdatert informasjon: kirken.no/sandviken Facebook > Sandviken menighet

Tilbud for 12 - 15-åringer

I høst startet vi opp fredagskafé for ungdommer i 7. - 10. klasse. Her er alle velkomne til å møte venner og bli kjent med nye.

Sandviken menighet ønsker å være en positiv bidragsyter i nærmiljøet, og i høst satte vi av to fredagskvelder der vi inviterer alle ungdommer fra 7.-10. klasse i bydelen til åpen kafé i menighetshuset i Sandviksveien 41. Vi planlegger å videreføre dette over nyttår.

Dette skal være et inkluderende tilbud ungdommene selv er med på å forme. Det vil være voksne til stede, men tanken er at ungdommene selv bidrar med bl.a. tilberedning og servering av enkel kafé-

mat. Vi ser også for oss salg av brus og snacks til ca kostpris. I tillegg legges det til rette for brettspill, bordtennis og lignende.

Datoer: 9. februar, 8. mars og 12. april. Følg med på menighetens hjemmesider, eller Instagram > sandviken.menighet

Vi tror dette kan bidra til å skape et godt og trygt fellesskap for ungdommer i Sandviken, og vi håper mange har lyst til å komme. ●

Et barn er født...

Familien på åtte bor i en skitten kjeller på niende året etter at de flyktet fra Syria til Libanon. Åtte måneder gamle Mohamad har alle odds mot seg.

TEKST: Kirkens Nødhjelp

det vi går inn i den nedslitte bygården, begynner vi å gå opp trappene, men blir fort bedt om å snu for å gå ned. Nedover og nedover. Forbi søppelrom, oppbevaringsrom og nærmere og nærmere lukten av kjeller.

Til slutt stopper vi nederst, hvor det for det meste er boder, noe tøy som henger til tork og stabler av ting ingen andre trenger. Moren trekker en fillete gardin til siden, og viser oss inn på et rom med tre madrasser. Her bor de alle sammen. Mor, far og seks søsken. Her endte flukten fra Syria og drømmen om et nytt liv etter krigen.

Støtte til mor og barn

I ni år har familien kommet til helsesenteret vi driver sammen med våre partnere, vi tok oss av moren da hun ikke klarte å betale for seg på butikken. På helsesenteret har barna fått tett oppfølging, i tillegg til både vaksiner og medisiner.

– Livet er hardt, sier moren stille. Hun ønsker å være anonym. Slik de bor er for skamfullt for henne å vise frem.

Helsesenteret har støttet moren gjennom fødslene, men også sørget for at de har fått penger til mat, klær, bleier og hygieneartikler.

– Vi hadde ikke klart oss uten, sier hun.

Familien på åtte er bare en av mange familier som sliter i Libanon nå. Prisene på mat har mangedoblet seg, det offentlige tjenestetilbudet har kollapset, folk har mistet sparepengene sine og fattigdommen øker fort. Kjønnsbasert vold har økt med 300 prosent, og vannmangelen er enorm.

Rammet av Ukraina-krigen

Landet er også hardt rammet av Ukraina-krigen. I Libanon er det nå en femdobling av bensinprisene, firedobling av prisen på matolje og firedobling av prisene på brød og sukker siden Ukraina-krigen brøt ut.

I over 20 år har Kirkens Nødhjelp drevet helsesenter her, og Fady Iskandar, som er prest og samarbeidspartner, sier at situasjonen for menneskene her har forverret seg bare de siste årene.

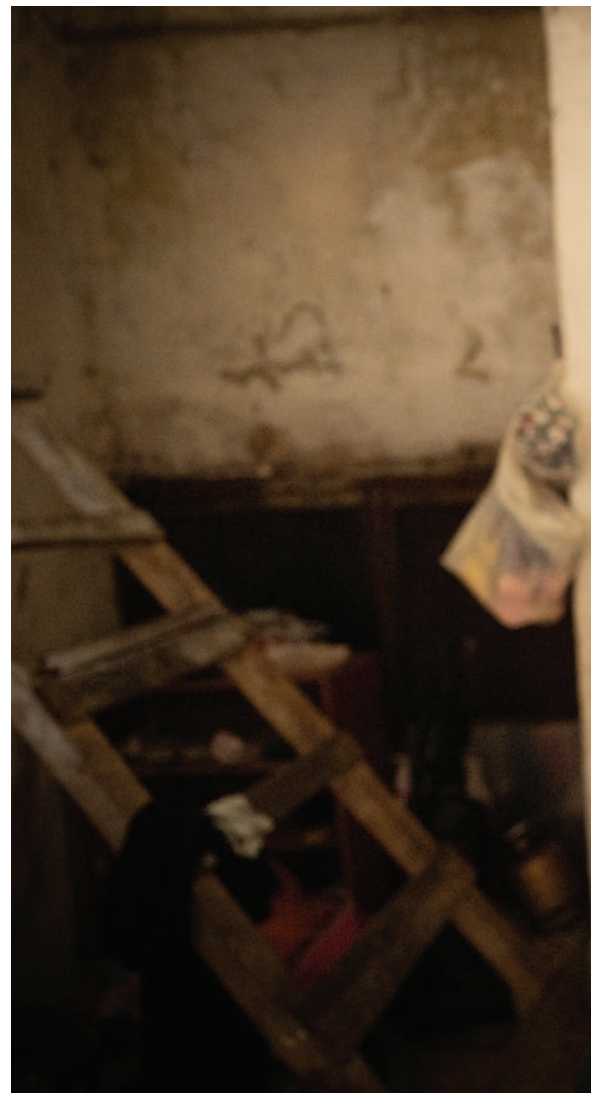
– Vi har ikke sett begynnelsen en gang, problemene har bare blitt større og større. Volden øker, fattigdommen øker og mange sliter, sier han.

Kirken ligger rett over gata for helsestasjonen, og er syrisk ortodoks. St. Jacob er kjent for å ta imot minoriteter fra Syria, Irak og fattige fra Libanon.

– Det blir verre

– Vi vil dessverre bare se flere problemer i fremtiden.

Aldri før har det vært viktigere

LOKAL INNSATS: I over 20 år har Kirkens Nødhjelp drevet helsesenter i Libanon. Fady Iskandar er prest i den lokale, syrisk-ortodokse St. Jacob-kirken, og er organisasjonens samarbeidspartner.

FOTO: HÅVARD BJELLAND/KN

Kunstig eller ekte juletre:

Hva er best for miljøet?

Juletretradisjonen endrer seg. I 2022 hadde vel halvparten av oss plastjuletre, melder Nynorsk pressekontor.

TEKST: Synnøve Flotve

Hvor tidlig vi pynter treet kan avgjøre hvilket tre som er aktuelt. Flere og flere pynter tidlig i desember og da kan det bli for lenge å ha et ekte tre i stuen.

Det er komplisert å beregne hva som er mest miljøvennlig. Ulike forskere og miljøorganisasjoner kommer frem til ulike svar etter hva som vektlegges mest. Ved kunstige trær er faktorene størrelse, plastkvalitet, hvilken fabrikk som har produsert produktet og hvor langt varene fraktes. Hvor lenge treet blir brukt, hvor mye mikroplast det avgir og hva som skjer når det kastes er også viktig. Ifølge nettstedet *Earth* har et standard plasttre et karbonavtrykk på ca 40 kg.

For ekte trær er det også store variasjoner. Et treet norsk eller utenlandsk? Handler vi i nærområdet eller kjører vi milevis for å finne det perfekte treet? Mindre trær har

brukt kortere tid på å vokse og tar opp kortere tid på dyrkbart areal. Det er også store variasjoner i hvor fort sortene vokser. Ulike produsenter velger ulike typer gjødsel, noen sprøyter med miljøskadelige midler, og på store plantasjer er det lite biologisk mangfold. Siden juletrærne har et kort vekstliv tar de ikke opp så store mengder karbon som andre trær.

Økologiske juletrær er ikke nødvendigvis bedre, da de kommer i mindre volum og fraktes i mindre kvanta, og dermed «forbruker» mer drivstoff før de kommer til kundene. Det finnes også juletrær i pottesom kan hentes inn og plantes ut igjen etter bruk. Men også her diskuteres miljøgevinsten grunnet transportbehov.

Ifølge *Earth* har et ekte juletre et utslipp på ca 3,5 kg CO₂ om det brennes, gjenbrukes eller komposteres. På bossdeponi firedobles utslippet til ca 16 kg.

EKTE ELLER KUSTIG? Kunstige trær kan være utrolig naturtro. Men er slike et miljøproblem? Kanskje, men ikke nødvendigvis.

Hvordan velge?

Kunstig: Bruk treet lenge, helst minimum 10-15 år. Oppbevar det slik at det mengden mikroplastpartikler reduseres. Om du skal fornye treet ditt, kan det gis bort og brukes videre av andre? Om ikke, levér treet til en miljøstasjon som kaster avfall etter anbefalinger.

Ekte: kjøp et litt mindre tre enn du først tenkte. Velg kortreist, og reis selv kort for å kjøpe treet. Komposter eller plant treet etter bruk. ●

Mange har ikke råd til å feire jul

Forskjellene i Norge øker. Flere familier må velge mellom mat eller julegaver.

Du kan hjelpe!

Gi en julegave på **vipps 13130**

+ **Blå Kors**

Illustrasjonsfoto

Bli med på den faste givertjenesten

Sandviken menighet ønsker å tilby gode fellesskap for barn, unge, familier og eldre. Vi ønsker å være en kirke nær dem som bor i vår menighet, i livets forskjellige faser.

For å drive menighetsarbeid er vi avhengig av støtte. I skrivende stund vet vi at vi får mindre midler enn før, i år og i årene som kommer. Vi får nå færre midler til frivillighetsarbeid, noe som vil ramme trosopp-læring/barne- og ungdomsarbeid og arbeid rettet mot eldre. Derfor starter vi en kampanje for å få flere faste givere i menigheten.

Barne- og ungdomsarbeid og diakoni blant eldre

I menigheten driver vi med baby-sang, småbarnstrall, fredagsklubb for barn fra 4. til 7. klasse, barnekor, konfirmasjonsarbeid. I tillegg har vi kafé om onsdagene, hvor flere eldre i menigheten samles. Vi har i tillegg begynt med å netstreamere gudstjenester, andakter, konserter og bibel-fortellinger for barn. Dette er heller ikke gratis. Filmutstyr og lys har vi kjøpt inn, og selve filmingen gjøres av frivillige.

Menighetsbladet

Tidligere ble menighetsbladet utgitt oftere. Bladet ble distribuert av frivillige som hadde med bøsser og samlet inn penger til å dekke kostnadene. I dag begrenser trykk- og distribusjonskostnader antall utgivelser ettersom hvert nummer koster 20 – 25 000 kroner. Et bidrag vil glede oss og være til inspirasjon til å fortsette utgivelsene.

Vil du bli fast giver?

Vi ønsker deg hjertelig velkommen i givertjenesten. Ved å være med i spleiselaget, vil du bidra til at vi kan opprettholde vårt diakonale arbeid og engasjement i nærmiljøet for barn og unge. Hvis vi kan utfordre deg til å bli fast giver, kan du gå inn på nettsiden vår: kirken.no/sandviken

Her finner du skjema for å bli fast giver, og du kan lese mer om det diakonale arbeidet. Eller du kan enkelt

og greit scanne QR-koden til høyre med mobilkameraet, så kommer direkte inn på vår giverside der du kan bli fast giver og opprette avtalegiro samtidig. Et annet alternativ er å fylle ut skjemaet under. Det er også mulig å gi via VIPPS. Søk da opp Sandviken menighet 10188.

ordner vi dette. For å gi skattefradrag må gaven være minst 500 kroner per år.

Skattefradrag på alle gaver

Du velger selv hvor mye du ønsker å gi. Du kan også ønske å bli giver til et spesifikt satsingsområde. Alle gaver til Den norske kirke gir rett til skattefradrag. Hvis du legger inn ditt personnummer ved registrering,

Har du spørsmål, eller trenger hjelp til registrering, kontakt Birgit på menighetskontoret så finner vi den løsningen som passer deg best: 55 59 71 30 - bp569@kirken.no

Tusen takk til alle som vil være med å bidra!

Fast givertjeneste i Sandviken menighet	Avtale Giro
Månedlig gavebeløp: kr	
Belast min konto nr. (11-siffer): _ _ _ _ _	
Mitt navn (MED BLOKKBOKSTAVER):	
Telefon:	
Gateadresse:	
Postnr. ..... Poststed:	
Dato: ..... Signatur:	
Fødselsnummer (11-siffer): (Dersom du ønsker skattefradrag) _ _ _ _ _	
☒ JA TAKK! Jeg ønsker å betale med AvtaleGiro	
Beløpsgrense og månedlig varsling: Velg beløpsgrense pr. trekkmåned. Vanligvis dobbelt av ditt gavebeløp. (Vi trekker uansett kun ditt valgte gavebeløp.)	
Beløpsgrense pr. måned: kr.	
☐ Jeg ønsker ikke månedlig varsel for betaling	
Fyll ut skjemaet og send det til: Sandviken menighet, Sandviksveien 41, 5036 Bergen	
Mottaker: Sandviken menighet	Kontonummer: 15064035999
KID: (Fyller ut av Sandviken menighet): _ _ _ _ _	

Menighetskontoret

Sandviksveien 41,
5036 Bergen
☎ 55 59 71 30
✉ sandviken.menighet.
bergen@kirken.no

Sokneprest (permisjon) Bernt Forstrønen

☎ 474 16 351
✉ bf667@kirken.no
✓ Ons. 10.00 - 11.30
og etter avtale

Administrasjonsleder Birgit Paulsen

☎ 55 59 71 30
✉ bp569@kirken.no

Kirketjener Kalaregy Drange

✉ kd722@kirken.no
✓ Onsdag og fredag

Organist Andreas Pettersen

✉ ap855@kirken.no

Henvendelser angående dåp:

www.kirken.no/sandviken (se DÅP)

Henvendelser angående vigsel og gravferd (Kirketorget):

☎ 55 59 32 10
✉ kirketorget.bergen@kirken.no

Hjemmeside:

www.kirken.no/sandviken

Facebook:

facebook.com/SandvikenMenighet

Bankkonti:

- Sandviken menighet:
1644.27.46803
- Sandviken menighetspleie:
1503.83.10035

Vipps:

- Sandviken menighet: 10188
- Sandviken menighetspleie: 75963

Kirkens SOS:

☎ 815 33 300
🗨 SOS-meldinger og SOS-chat:
www.kirkens-sos.no

Menighetsbladet:

Redaktør:
Birgit Paulsen
☎ 55 59 71 30
✉ bp569@kirken.no

Produksjon/trykk: dragefjellet.no/Bodoni

Neste utgave:

Uke 12

Gudstjenester

*Ved alle høymesser
feires nattverd. Som
regel er det også kirke-
kaffe. Velkommen!*

■ **26. november kl 11.00**
Kristi Kongedag
Ved Bernt Forstrønen.

■ **3. desember kl 11.00**
1. søndag i advent
Høymesse, dåp.
Ved Anna B. Hovda.

■ **10. desember kl 11.00**
2. søndag i advent
Nattverd, dåp. Ved Leif
Tore Michelsen.

■ **17. desember kl 11.00**
3. søndag i advent
Nine Lessons and Carols.
Ved Anna B. Hovda.

■ **24. desember kl 15.00**
Julaften
Familiegudstjeneste.
Ved Leif Tore Michelsen.

■ **25. desember kl 12.00**
1. juledag
Gudstjeneste, nattverd.
Ved Leif Tore Michelsen.

■ **31. desember kl 11.00**
Nyttårsaften
Gudstjeneste, nattverd.
Ved Anna B. Hovda.

■ **7. januar kl 11.00**
Høymesse, dåp.

■ **14. januar kl 11.00**
Høymesse, nattverd, dåp.

■ **21. januar kl 11.00**
Høymesse, nattverd, dåp.

■ **4. februar kl 11.00**
Høymesse, nattverd.

■ **11. februar kl 11.00**
Familiegudstjeneste,
dåp.

■ **18. februar kl 11.00**
Høymesse, nattverd.

■ **25. februar kl 11.00**
Høymesse, nattverd,
dåp.

■ **3. mars kl 11.00**
Høymesse, nattverd.

■ **10. mars kl 11.00**
Familiegudstjeneste,
dåp.

■ **17. mars kl 11.00**
Høymesse, nattverd.

Livets gang

■ Døpte

Lykke Knutsen Langeid
Olav Helland Erstad
Jonathan Fjeldberg
Gjertsen
Saga Hille Øen
Iver Johan Kintel
Ida Sætre Binner

■ Vielser

Kristina Norheim Wolff og
Steffen Hauge Wollf
Rebecca Misje Roman og
Thomas Sanden
Katarina Pakinee Paulsen
og Kenneth Bekkenes
Cathrine Røen og Idar
Peder Kintel

■ Døde

Karen Helene Øvrevik
Odd Vik
Milly Bergit Vinje
Oddny Liv Ellingsen
Roar Danielsen

Offer og gaver

Norsk Gideon	1250	Norsk Kristelig	
NLA	700	studentsamfunn	1250
Stafanusalliansen	1578	TV-aksjonen –	
Kirkens Nødhjelp –		Redd Barna	2100
Libya	5800	Dreamcenter	1556
Misjonsalliansen	650	Menighetens arbeid	8678

Gaver til menighetsbladet:
25 450. Hvorav 20 000 er
minnegave om May Lerøy

Takk for gavene!

Velkommen til dåp i Sandvikskirken

Når et barn blir båret til dåp, blir vi minnet om at ingen kan
bære seg selv. Gjennom dåpen blir vi en del av et fellesskap
som strekker seg over hele verden – og gjennom alle tider.
Det er en markering der Gud lover å følge barnet alle dager.

Meld barnet til dåp: kirken.no/sandviken > «dåp»

Dåp